TERCİ-İ BEND II

(Müsemmen) (*)

Şeyh Galib Divanı'ndan Seçmeler,

(1757- 1799)

Abdülbâki Gölpınarlı, S. 10-13

Düzenleyen
Ahmet TÜRKAN

1. Ey dil ey dil niye bû rütbede pür-gamsın sen

Gerçi vîrâne isen genc-i mutalsamsın sen

Secde-fermâ-yi melek zât-ı mükerremsin sen

Bildiğin gibi değil cümleden akvamsın sen

Rûhsun nefha-i Cibrîl ile tev'emsin sen

Sırr-ı Hak'sın mesel-i Îsî-i Meryemsin sen.

Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen

Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen.

Ey gönül, ey gönül! Neden bu makamda gam dolusun sen

Gerçi virane isen de tılsımlı bir definesin sen.

Meleklere secde etmeleri buyurulan saygıdeğer bir varlıksın sen.

Bildiğin gibi değil, sen bütün varlıklardan daha üstünsün.

Ruhsun. Cebrail'in üfürmesiyle ikizsin sen.

Hak gerçeğinin sırrısın sen, Meryem oğlu İsa misali.

Hoşça bak kendine ki kainatın özüsün sen.

Bütün yaratıkların gözbebeği olan insansın sen.

2. Merteben ayn-ı müsemmâdadır esmâ sanma

Merciin Hâlik-i eşyâdadır eşyâ sanma

Gördüğün emr-i muhakkakları rü'yâ sanma

Başkasın kendini sûretle heyûlâ sanma

Keşf ile sâbit olan ma'niyi da'vâ sanma

Hakkına söylenen evsâfı müdârâ sanma.

Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen

Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen.

Derecen adlandıran katındadır, adlarda sanma.

Yerin eşyanın yaratıcısındadır, eşyada sanma

Gördüğün mutlak emirleri rüya sanma

Başkasını kendinle kıyasladığında heyûlâ sanma (gözünde büyütme)

Bir kimseden gelen engeli mühim bir mesele sanma

Hakkında söylenen vasıfları sana yaranmak için söylüyorlar sanma.

Hoşça bak kendine ki kâinatın özüsün sen.

Bütün yaratıkların gözbebeği olan insansın sen.

3. İnleyip sırrını fâşeyleme ağyâra sakın

Düşme bilmezlik ile varta-i inkâra sakın

Değmesün âhların kâkül-i dil-dâra sakın

Sonra Mansûr gibi çıkman olur dâra sakın

Arz-i acz etmeyesin yâreden ol yâre sakın

Bulduğun cevher-i âlîleri bîçâre sakın.

Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen

Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen.

Ağlayıp inleyerek sırrını yabancılara açıklama sakın

Cahillik edip inkâr çukuruna düşme sakın.

Ahların sevgilinin kahkülüne değmesin sakın

Sonra Mansur gibi darağacına çıkarsın, sakın

O sevgiliye yaralarından çaresizlik içinde yakınma sakın

Bulduğun yüce cevherleri (ruh) koru gözet ey biçare.

Hoşça bak kendine ki kâinatın özüsün sen.

Bütün yaratıkların gözbebeği olan insansın sen.

4. Sendedir mahzen-i esrâr-ı mahabbet sende

Sendedir ma'den-i envâr-ı fütuvvet sende

Gizli gizli dahi vardır niçe hâlet sende

Ma'rifet sende hüner sende hakıykat sende

Nazar etsen yer ü gök dûzah u cennet sende

Arş u kürsî ü melek sendedir elbet sende.

Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen

Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen.

Sendedir sevgi sırlarının mahzeni sende

Sendedir yiğitlik nurlarının madeni sende

Gizli gizli daha nice haller vardır sende

İrfan sende, ustalık sende, doğruluk sende

Bir baksan, yer ve gök, cehennem ve cennet sende

Yüce ve ilahi makamlar ve melekler sendedir elbet sende.

Hoşça bak kendine ki kâinatın özüsün sen.

Bütün yaratıkların gözbebeği olan insansın sen.

5. Hayfdır şâh iken âlemde gedâ olmayasın

Keder-âlûde-i ümmîd u recâ olmayasın

Vâdî-i ye'se düşüp hîç ü hebâ olmayasın

Yanılıp reh-rev-i sahrâ-yı belâ olmayasın

Âdeme muttasıl ol tâ ki cüdâ olmayasın

Secdeler eyle ki merdûd-ı Hüdâ olmayasın.

Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen

Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen.

Yazık olur, sultanken bu alemde dilenci olmayasın

Ümidine keder bulaşmış ve yalvaran olmayasın

Keder vadisine düşüp değersiz ve faydasız olmayasın

Yanılıp bela çölünün yollarına düşmeyesin

İnsana yakın dur ki fazla uzaklara düşmeyesin

Secdeler et ki Yaradan'ın reddettiği olmayasın.

Hoşça bak kendine ki kâinatın özüsün sen.

Bütün yaratıkların gözbebeği olan insansın sen.

6. Berk-i hâtıf gibi bû kayd-i sivâdan güzer et

Erişen hâr u hasa âteş-i aşkı siper et

Dâmenin tutmaya asâr-ı alâyık hazer et

Şemş veş hâhiş-i Munlâ ile azm-i sefer et

Sâf kıl âyineni kâbil-i aks-i suver et

Hele bir cem'-i havâs eyle de Galib nazar et

Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen

Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen.

Tanrı'dan gayrı bütün varlıklardan, çakıp sönen,

Gelip giden şimşek gibi geç git.

Üstüne takılan, konan çerçöpe karşı aşk ateşini siper et

Gönül bağlanacak şeylerin eserleri, sakın, eteğini tutmasın;

Şems gibi, Mevlânâ'yı isteyerek yola koyul, yol almaya bak.

Aynanı (gönlünü) arıt; bütün sûretler ona vursun, görünsün.

Galib, hele bir duygularını derle, topla da bak

Hoşça bak kendine ki kâinatın özüsün sen.

Bütün yaratıkların gözbebeği olan insansın sen.

(*) Müsemmen: Bent dize sayısı sekiz olan divan şiiri nazım biçimi